3. İslamiyet Öncesi Arap Yarımadasına Genel Bakış

İslamiyet öncesi Arap Yarımadası

Arap Yarımadası coğrafi, sosyal, dinî ve kültürel yönlerden birçok medeniyete ev sahipliği yapmış ve farklı medeniyetlerle de komşu olmuştur. Bu sebeple köklü bir geçmişe sahiptir. Yüzyıllardır Arapların yaşadığı bu bölge "Arap Yarımadası" olarak isimlendirilmiştir.

Arap Yarımadası, Hindistan'a kadar uzanan geniş bir yüz ölçüme sahipti. Ancak bu yarımadanın büyük bir bölümü çöllerle kaplı olduğu için yaşamaya elverişli alanlar sınırlıdır. Bu sebeple yerleşim daha çok kıyı kesimlerde ve yağış alan bölgelerde yoğunlaşmıştır.

Yarımada da halk tarım, hayvancılık ve ticaretle uğraşırdı. Akarsu kaynakları yetersiz olması nedeniyle tarım, ancak yağmur alan bölgelerde ve iç taraflarda su kuyularının bulunduğu alanlarda yapılmaktaydı.

Bedevi
Çöl ve vahalarda develeriyle birlikte konar göçer olarak yaşayan Araplara denir.

Hayvancılıkla daha çok Bedeviler uğraşırdı. Onlar, deve, koyun ve keçi beslerler; bu hayvanların etlerini yer, sütlerini içerlerdi. Besledikleri hayvanların yünlerinden elbise, çadır yapar ihtiyaç fazlası tüm ürünleri satarak diğer zaruri ihtiyaçlarını karşılarlardı.

Mekke dışında, Medine, Tâif, Yemen gibi şehirlerde yaşayanlar tarımın yanında ticaretle de yoğun şekilde uğraşılırdı.

Hadarî
Köy ve şehirlerde yerleşik bir hayat süren, geçimlerini tarım, ticaret ve el sanatlarıyla temin eden yerleşik Araplara denir.

Stratejik olarak Arabistan Yarımadası Avrupa, Asya ve Afrika'yı birbirine bağlayan uluslararası yol güzergâhlarında bulunmaktadır. Bu durum yarımadada tarım ve hayvancılık kadar ticaretin de önemli geçim kaynaklarından biri hâline gelmesini sağladı. İslamiyet'ten önce Hindistan'dan gelen Baharat Yolu, deniz üzerinden yarımadanın güneybatı ucundaki Aden Körfezi ve Kızıldeniz istikametinde ilerliyordu. Kara yolunu takip eden kervanlar ise Mekke ve Yesrib şehirlerinin de bulunduğu yarımadanın batı kıyısındaki Hicaz bölgesinden geçerek Akdeniz'e ulaşıyorlardı.[9] Bu yollar üzerinde bulunan şehirlerde ticari hayat oldukça canlıydı.

9. Muhammed Emin Yıldırım. Siyer Atlası s, 96.